

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt., félre 5 frt., negyedévre 2 frt. 50 kr. egy óra 1 frt.

Megjelenik mindennap,
vasárnap kivételével.

A szerkesztésért felelős a kiadó laptulajdonos:

Kutasi Imre.

Szerkesztő:

Katona Imre.

Szerkesztőség: Piac-utca 1824. sz. Szikszay-féle ház.

Kiadóhivatal: Nagytemplom-tér, 318 sz. Sz. Nagy Károly ház.

Hirdetések a legmérsékeltőbb árszámítás mellett vétetnek fel.

Egyes szám 4 kr.

A közigazgatási reformról.

Debreczen, június 19.

A belügyi miniszter a főispáni karhoz intézett beszédében a közigazgatási reformnak teljes programját adta. E program kiváló érdekléssel bír annál fogva, hogy abban kiváló alkotmányos felfogással vannak úgy az ellenzéknek, mint a municipalistáknak aggályai és óhajtásai figyelembe véve.

A közigazgatási bíróságnak és a községi reformnak első sorban való megvalósítása által azonban nemcsak az ellenzéki oldalról kijelentett óhajoknak kíván nézetünk szerint a kormány eleget tenni, hanem és főleg a községi adminisztráció és a körjegyzői intézmény átalakításával azt az alapkövet is le akarja fektetni, a melytől az egyházpolitikai reformnak, de e mellett a szintén égetően sürgős adózási reformnak is sikeres megvalósíthatása feltehető.

A belügyminiszternek az a kijelentése pedig, hogy a közigazgatási reform a megyei önkormányzatot nem akarja megszorítani, sőt lehetőleg életteljesebbé és agilisabbá tenni, ismét a municipalistákat nyugtathatja meg. És e tekintetben örömeinkre szolgálhat az, hogy a municipalisták kezdenek letenni arról a balnézetéről, hogy a megyei autonomia lényege a választásban van. Volt alkalmunk épen a legközelebb Hajdúvármegye közgyűlési termében erősen exponált municzi-

palista és ellenzéki ajkáról oly beösmérő és igen helyes nyilatkozatot hallani, a tisztviselő választási jog nélkül is képzelhető erőteljes megyei önkormányzat.

Midőn a belügyminiszter multkori nyilatkozatának e főszempontjait mérlegeljük s egyúttal konstatáljuk, hogy a kormányban meg van a komoly szándék és a legjobb hajlandóság, hogy a reformban a támasztott méltányos igényeket mind figyelembe vegye, egyszersmind azt is lehet tényleg konstatálnunk, hogy a közigazgatási reform szükségessége iránt a hangulat az egész országban az eddig azt ellenzéknel is kedvezőbb alakult.

Bármily kedvező előjelek között fogunk is azonban hozzá a reformhoz, ha azt akarjuk, hogy az előre nem látható nehézségekbe ne ütközzék, első sorban arra kellend törekedni, hogy a gyakorlati szükség és a gyakorlati tapasztalatok utmutatása nyomán vitessék az keresztül.

Természetes, hogy nagy elismeréssel vagyunk a külföldi törvényhozás tudományos vívmányai iránt, de ép oly elismeréssel vagyunk a gyakorlati szakférfiak tapasztalatáról is, s úgy vagyunk meggyőződve, hogy a legtudósabb szakkönyvek mellett is bajosan nélkülözhető szolgálatot foghat tenni a reformnak egypár szakképzett vármegyei alispán, főjegyző, főszolgabíró és körjegyző gyakorlati tapasztalata. Különösen a főszolgabírakat és a körjegyzőket említettük, mert való-

ban ezek tudják csak igazán minden csínjával és binjával a közigazgatást, ezek ismerik annak szükségleteit, a népet, annak észjárását s azokat a legcélszerűbb módokat, a melyek mellett az helyesen vezérelhető.

A mi óhajtásunk tehát oda terjed, hogy adassék alkalom és mód a közigazgatás e gyakorlati szakférfiainak is, hogy a reform felől gyakorlati nézeteiket elmondhassák, sőt, hogy ők lehetőleg még a reform javaslatok alakulási stádiumában kihallgattassanak s hogy e mellett az érdeklődő és szakegyéneknek is még oly időben legyen módjuk és alkalmuk a reformjavaslatokat tanulmányozás alá venni, a mikor azok még nem tüzetnek ki közvetlen tárgyalásra a parlamentben.

Meg vagyunk győződve, hogy Hieronymi Károly belügyminiszter, az ő helyes gyakorlati érzékével nem fog elzárkózni azok elől az utak elől, a melyek a javaslatok sikeres megalkotására oly világosan kínálkoznak. (K.)

— Magyar delegáció jun 17. Folytatták a hadügyi költségvetés tárgyalását. A hadügyminiszter képviselőjében Nyiry őrnagy választott a felszólalásokra olyan beszédben, a melyet büszkén vallhatna a magáénak az is, a ki parlamentben, a szónoklatok iskolájában nevedkedett. A szónoknak minden tulajdonságát bírja. Előadása higgadt, meggyőző és világos. A félreértesek hosszú sorozatát oszlatta el Nyiry őrnagy s megérdemelte azt a zajos éljenzést, a melylyel beszédét a bizottság jutalmazta. A harmadik katonai akadémiára vonatkozó határozati javas-

gits. Nem fogja megtudni senki a multat, a jövődőt pedig megtudhatja mindenki, olyan lesz, olyan tiszta. Ha segítsz rajtam, nem tud meg senki semmit, ha nem: kétszer bűnös, kétszer elkárhozott s örökre ki- és eltaszított leszek. A férjem eltaszít. Bezárnak, mint egy zsvány cselédet . . .

Nem tudom mit feleltem neki, csak azt tudom, hogy az Isten elvette az eszemet s elfordultam a leányomtól. Most úgy rémlik nekem, mintha hallottam volna, a mikor kiment, így szólt:

— Jól van, nem fognak bezárni, nem fognak eltaszítani, megvetni, megalázni — nem!

Es elment. Egy óra múlva küldtek értem. A leányom megmérgezte magát. Ott feküdt az ágyon, eltorzulva, kinlódva, haldokolva. — Nem tudtam nézni, rázott a hideg, hazamentem, lefeküdtem. Alig tudtam a temetésre elmenni.

A vádlott.

(Petrics István bankháztulajdonos, 34 éves stb.)

Az irodából hívtak haza pénteken délelőtt. A cseléd futott értem: „a nagysága haldoklik!” Nem tudom, hogy értem haza, — bár emlékszem — akkor vigasztaltam magamat: „A sokkott görcs — más semmi bizonynyal!” Nem tudja elképzelni az ember, hogy meghalljon az, a kit a világon legjobban szeret.

Mégis úgy volt: a feleségem haldoklott. A diványon feküdt, az arca olyan, hogy nem lehetett többé ráismerni, a szeme fel-felakadt, nyögött és a levegő után kapdosott a megkékült, kifeszült ajkával.

Ráborultam s azt kérdeztem tőle: „mid-

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZÁJA.

Két vallomás.

A törvényszék irattárát rendezték a jegyzővel (én joggyakornok voltam.) Sok bajunk volt a felső fiókkal, melynek peresomóit a por s az idő csunyán összerágta. (Valószínűleg az egerek is segítettek.)

Amiat ezekkel a csunya s kellemetlen szagu pörös irásokkal bibelődünk, egyéb bosszantások között egy-egy csomó is ellenünk fordult. Például egy vékony akta, melyet akárhányszor felraktunk a helyére, mégis minden pillanatban leesett, elkiváncozott onnan.

Addig-addig provokált, míg megnéztem tartalmát. A szegény aktának csakugyan igaza volt, nem ide, hanem a bünyenyítő osztályhoz tartozott. . . . Hogy került ide? Miért ilyen hiányos? Mindössze két jegyzőkönyv van benne. Egy tanu és egy vádlott vallomása.

Ime:

A tanu.

(Müller Benedek kereskedő 67 éves stb.)

Vallja: Reggel — pénteki napon — épp a kereskedéseembe akartam menni, mikor jött a férjes lányom. „Apa — így szólt — ne menj el, valamit akarok mondani.”

A kis szobába mentünk, a cseléd tisztogatott, a lányom azt mondta neki, „menj ki”. A cseléd kiment, magunk maradtunk.

A Hanna lányom piros volt mindig. Akkor reggel, mintha egy csöpp vér sem lett

volna az arcában. Fakó volt és összetörött, úgy térdepelt le elém, hogy azt hittem, össze-rogyik. Fel akartam emelni, nem engedte, ott térdepelt előttem és szólt:

„Váltót hamisitottam a nevedre, megcsaltam a férjemet. Azzal csaltam meg, a kiért a váltót hamisitottam.”

A tiszt az. Bezárták volna, ha nem cselekszem. Tízezer forint kellett, ő csábitott rá, én csele edtem. Biztatott, hogy meg lesz mára, de nincs s egy óra múlva a váltó lejár.”

A lányom lassan, majdnem nyugodtan beszélt. Először azt hittem, hogy tréfa az egész dolog. Az én lányom váltóhamisitó, az én lányom rossz asszony? Nem lehet az. De ugyan volt, az volt. Elkövette mindkettőt s bevallotta nyugodtan:

„Egy óra múlva hozzák a váltót, be kell váltanod. Ezzel vége lesz mindennek. Ez első és utolsó, — esküszöm. Asszony leszek ezután, olyan asszony, a ki csak férjének s gyermekeinek, meg neked él. Színházba sem megyek soha. Könyörölj rajtam!” — ezt mondta.

En mindjárt azt sem tudtam, hol a fejem — öreg vagyok már és beteges — de, a mikor magamhoz jöttem, éktelen düh fogott el. Düh és gyűlölet a gazember ellen, a ki elcsábitotta, ket-tős bűnre vitte ezt a szerencsétlen asszonyt. — Gyűlölet és düh ez ellen a cifra bűnös asszony ellen, a kiben nem láttam többé lányomat.

Ugy hiszem, azt kiáltottam neki: „takarodjék.”

— Csendesesen — mondta ő — még egyszer akarok becsületes asszony lenni. Még egyszer. Légy velem, akarod e? Segíts, segíts, se-

lat felett hosszan és szenvedélyesen vitakoztak, a melynek eredménye az volt, hogy a bizottság többsége a határozati javaslatot elfogadta.

A vitában résztvettek: Pulszky Agost, Horváth Nándor, Ugron Gábor, Münnich Aurél, Bolgár Ferencz, Keglevich István gróf, Szécsen Antal gr., Appoyai Albert gr.

A valuta rendezése. A két pénzügyminisztérium szakelőadói által a valutarendezés keresztülvitelének további lépéseire vonatkozólag megállapított részletek, nevezetesen a kötelező koronaszámításnak 1895. évi január 1-től fogva való törvényes megállapításáról és a forgalomban levő fedezetlen államjegyek körülbelül 1/3-ának és pedig első sorban az 1 ftos és az 50 ftos jegyek egyrészenek bevonásáról — mint a Bud. Corr. jelenti — most már végleges döntést vett a két pénzügyminiszter előtt fekszenek — Wekerle miniszterelnök e napokban Steinbach pénzügyminiszterrel erre vonatkozólag további tanácskozásokat fog folytatni; miután azonban terjedelmes törvényjavaslatok szövegezéséről van szó, a végleges döntés a jövő hét vége előtt aligha fog megtörténni, mire a történt megállapodások hiteles szövegezése közzé fog tétetni.

Értekezlet a földmivvelésügyi minisztériumban. Bethlen András gróf földmivvelésügyi miniszter f. hó 21. és 22-ére nagyfontosságú értekezletet hívott össze. Az értekezleten az 1894-ben tartani szándékolt országos állatösszeírás és ezzel kapcsolatos gazdasági statisztikai fevételek előkészítése, a másodikkn pedig a gazdasági szakoktatás fejlesztése érdekében szükséges reformok vétetnék megvitatás alá. Az értekezleten részt vesznek a gazdatiszcs tagjai és az ezeken kívül meghívott szakférfiak.

Mit beszélt a király a delegátókkal. A szombati delegacionális diner után a király hosszabb beszéket tartott, melyen különösen gr. Apponyi Albertet, Chlumeczkyt és dr. Suesst tüntette ki Midőn a király megpillantotta Suesst áthaladt a delegátó során és Suessttel az ablak mélyedésben beszélgetett; a hosszas beszélgetés a tartalékos hadnagy-diákok ügyéről folyt. Mandicsovszky delegátusnak ezt mondta ő felsége:

— Örvendek, hogy Sembratovics metropolitát Lembergben oly szívesen fogadták.

Mandicsovszky kifejezte sajnálkozását a rut-

fáj? Nem felelt. Megcsókoltam a kezét, a lábát — ijedten zsugorodott össze takarója alatt. Mintha undorodott volna tőlem.

Nem, magától undorodott. Alig egy pár perc múlva, a mikor kinjai szüneteltek, szívzaggató hangon nyögte:

— Ne csókoldj, utálj, meghalni hagyj!

És elmondott mindent — mielőtt meghalna.

— Megbántam, megmérgeztem magam, — meghalok. Szerettem volna még egyszer becsületes asszony lenni, nem lehet. De ha ne tudjon meg semmit. Csak az ne!

Nem tudok visszaemlékezni, mi történt az ezután következő félnapon. Nem lehetetlen, hogy örültem a hűtlen asszony vergődésének, bár úgy rémlik most: szántam, hogy nem az én kezemtől hal meg. Érezhettem iránta valami részvétet is — hiszen nagyon szerettem egykor — (de a mi öntudatomat elhomályosította: az vak, vérforraló gyűlölet volt bizonyval. Ellene és a csalábitó ellen. Nem, nem adhatok megbízható felvilágosítást erre az időpontra nézve. A kit imádtam, az haldokolt, a kit szerettem, az megcsalt, minden, a mihez ragaszkodtam, veszendőben, — mindaz a miben biztam: — elveszett. A mikor minden, a mi körültem volt megszűnt, összeomlott: hogy figyelhettem én meg akkor magamat? —

Öntudatlanul nyögtem a romok alatt, mint egy bogár, melyre téglát hengerített valami gyerek.

A cselédeknek nem jutott, hogyan juthat volna hát nekem eszembe, hogy orvost hívassak, a ki elenszert adjon a gyufaoldatot ivott haldoklóknak. Pedig este felé — kétségtelen — maga Hanna is kívánta az orvost. A mint kinjai mind-

hén diákok zavargása felett, mire a királyt ezt mondta:

— Sajnos, a fiatalság kevésbe veszi az egyetem méltóságát.

Hartl delegátussal is beszélt a diákok tüntetéséről. Crnkovicz delegátust megdicsérte a magyar delegáció ülésén mondott beszédeért.

A szünidő előtt.

Debreczen, június 19.

(dr.) Maholnap bezáródnak a tanintézetek termei; tanárok, tanítványok szerteszét mennek a szünidő örömeit élvezni.

Tíz havi munka után jól fog esni a pihenés tanárnak úgy, mint tanítványnak. Kolozs-várt, a hol annyi tanintézet és oly sok tanuló van, talán nem lesz haszon nélkül pár szót szólni e tárgyról.

A szünidő első feladata a pihenés; de valamint hibát követ el az a szülő, a ki a szünidőben sem enged gyermekének pihenést s akkor is úgy befogva tartja, mint az iskolai év alatt; ép oly hibát követnek el azon szülők is, a kik a pihenést gyermekeik édes semmit nem tevésben keresik.

A szünidő pihenésre való, de ez nem azt jelenti, hogy a tanuló felé se szagoljon a betűnek a tanév végétől az új tanév kezdetéig. — Módot kell találni, hogy mérsékelten, minden megterhelés nélkül szellemi munkával foglalkozzék a tanuló, hogy el ne felejtse, amit tanult, hogy el ne szokják a tanulástól, hogy a szünidő után ne legyen rá nézve valóságos favágás a tanulás újra kezdése.

Sok tanuló szülei háztól távol van a tanév alatt. Ilyenekre nézve a szünidő kedvező és egyetlen alkalom rövid két hó alatt végrehajtani a szülői szeretet által vezérelt családi nevelésnek azon munkáját, melynek a tanuló a tanév alatt kisebb-nagyobb mértékben híjával van s a mely nélkül egész ember alig lehet.

Kétségen felül áll, hogy a szünidő legfőbb feladata, hogy a szellemi munka által igenybe vett fejlődő agy pihenésre találjon. Szórakozást leljen s az iskola szük padjai közé szorított test szabad mozgás által gyarapodjék.

De ezen kettős célt nem minden módon lehet elérni. És épen ezért nem helyes, veszélyes a tanulót teljesen szabadjára hagyni s reá bízni hogy a szórakozása módját minden felügyelet nélkül maga válassza meg.

Nem romboló hatása-e a tanulóra nézve,

nagyobbak s türethetlenebbek lettek: megkívánta újra az életet.

Elni akart, akárhogyan is.

— Ments meg, ments meg! — nyöszörögte felém, görcsök között, sirva, zokogva, bugva.

En némán néztem rá, nehezen tudtam mit akar. Vagy mégis — tudtam. Azt hittem; ez az egész mérgezés komédia, s csak annak került színre, hogy azért, a mi egy cseppet sem komédia nekem: megbocsássak. Nem hittem többé a haldoklásban, s ha egy-egy perczen hittem, így szóltam magamban, — így szóltam hozzá:

— Most meg kell halnod!

— Elni akarok, élni! orvost, orvost! — kiáltott Hanna könyörögve, meg dühvel. Könyörögését, kiállítását nem hallotta senki, csak én; (az ajtó zárva, a cselédek felhasználhatták az alkalmat, bizonynyal szanaszét jártak a házbán. A gyerek — az Ilona, — a nagynénjénél volt Sárdon.)

Elkövetkezett az éjjel. A teljes, az igazi a rettenetes éjszaka. Nem gyújtottam gyertyát. Azt hittem, ha arcát nem látom, jobban bírok magammal s nem engedem magamon urrá lenni a szánalmat. Mert a mint sűrűbbé, de gyöngébbek lettek az asszony hörgései és könyörögései: nekem is mintha lassankint lágyult volna a szívem.

De nem hagytam magam. „Komédia” tettezés az egész, az asszony, a ki egyszer megcsalt — megcsal mindenben! így gondolkoztam egy pillanathban — de a másik perczen már szaladni akartam az orvosért.

Igy ilyen rettenetes küzdelmek között mult el az éjjel. Hajnal lett, minthe ideszögezték volna, meg mindég ugyanegy helyben ültem.

ha például övéi elnézik, hogy a szünidőt kártyázással s általában szerencsejáték üzésével töltse el?

Ez szenvedélylyé, vagy legalább is megrogzított szokássá valhat, a melyet nem korlátol a szünidő, amely felüti fejét a tanév alatt is és elvonja a tanuló figyelmét a komoly munkától.

Az sem helyes, midőn a szülők megengedik, hogy a tanulók olyan környezetbe jussanak a szünidő alatt, ahol valósággal elparlagiasodnak. Ilyen esetet pedig fájdalom sokat lehet tapasztalni a földmivvelő városokban, hol a tanulók minden felügyelet nélkül hetekig vannak külső cselédek és napszamosok társaságában, ott sokszor temérdek rosszat és durvaságot tanulnak.

Ohajtandónak tartanók, hogy az összes intézetekben a tornatanítás alkalmából szolid, társas játékokra tanítanak, akik az ilyen testedző játékokkal a szabadban szünidő alatt minden felszerelés nélkül, vagy legalább egyszerű, olcsó kellékűekkel mulathassanak.

Tudjuk, hogy régebben a tanulók körében sárkányzó, lapdázó stb. társaságok alakultak, ma ilyeneket csak ritkán találunk. Pedig ilyen testedző játékokat komolyabb férfiak is üztek egyszerű séta vagy kvaterkázás közben.

Buzdítani kell a tanulókat, hogy álljanak társaságokba ily testedző játékokkal való szórakozásra. Ne resteljenek jó példával elől menni meglelt férfiak is.

Tavaly nyáron Stefánia özvegy trónörökös-nő Balaton Fűreden nagy kedvvel játszott a law-tennis, sőt ügyességével az ottani egyesület első díját nyerte el.

A legmagasabb körökben law-tennis, croquet stb. testedző játékokkal erősítik magukat s ilyenekben keresik a szórakozást, mialatt a mi urfiaink bűzös kávéházakban ülnek s kisaszonyaink szoroson befűzve rontják gyomrukat és egymást kínálgatván a — „czukkerbekkerájokkal.”

Nagyon agyoncsépett a közmondás: egészséges lélek csak egészséges testben lakhatik, — ámde sajnos, még mindig kevésse vonjuk le ezen igazságból a következtetést.

Az iskolai testedzésre a fősulyt nem mesterséges és költséges műszerek használatára kell fektetni, hanem inkább e mellett olyan játékok tanítására, amelyekkel minden nagyobb s költségesebb előkészület nélkül mulathasson az ifjuság az iskola falain kívül is, tanév alatt úgy, miként a szünidőben.

Hanna egy kissé felemelkedett ágyából, mereven nézett az aklak világosságára és sugva szólt:

— Hajnal.

Aztán minden erejét összeszedve, két kezével belekapaszkodott az ágv deszkájába, s meg rázta azt maga alatt.

— Élni, élni, élni, — kiáltá torka teljes erejével.

Aztán csend lett. Öt órakor már meg volt halva.

Azt mondják, hogy az orvos megmenthette volna, s mert én nem hívtam doktort: közvetve én öltem meg. Lehet nem bánom talán akartam is.

Ime két vallomás — fájdalom, nem szórol-szóra.

Minegy, a vallomások tartalma, lényege bajoson változott.

S az elég érdekes azra, hogy minduntalan törjem a fejem: mivé lett a tanu, a vádolt? Elitelték e egyikét, vagy másikat, avagy mind a kettőt? — Hová lettek, s mi történt a tisztel?

A hiányos percsomában minderre nincs válasz. Talán másutt lelek nyomra.

Semmi válasz, sehol. Tegnap ugyan találkoztam a szegény-gyermekegyesület ülésén valam Petrics Istvánnal, de az boldog családapa, felesége s öt gyermeke van. A legidősebb már eladó leány, lehet már egy husz éves s csupa temperamentum, csupa vigság, frissesség, élet.

Egyszer láttam, de nem tudom, — hogy hívják.

Maga Petrics István is vidám, tiszta kedélyű ember, háziur, bizottsági tagtársam.

A szünidő az itt röviden ér ilyen módon eltö hogy a midőn e agyu, erőteljes, padjaiba.

Az ilyen ifmányokban. Csamidőn kilép az

Magyarors: testü tanult pol nek küzdhetik r adataink megol Azért legy hogy a tanulók kat el nem har töltse!

A Csok

Tegnap évi rendes közp termében V é lése alatt.

A kör vá ben volt jelen, közül is.

Elnök fél lést s felkéri kárt, az évi je

A terjed melynek tartal ismertettük, tatott.

Majd ez terjesztette el 1892. év jan valamint az 1

A közgy lására kikül M e d v e K számvevőből,

szerint a Csok zettett pénztár magáéva tesz megadja.

Ezután sebb és legf Közvetl

gy e l Imre nek és aleln mint rendes jegyzőkönyvi Közgyü

padta el. A válas választott lett: dr. B

A vála adhatjuk: Elnöku

megválasztat mint beszéd, tást hálás ben való ma de azért igé arra az időt feladatát tel

Szako ujra megv és G é r e Megkö

I ó s s y A szakosztály k o i k ö

Beszédét a ohajtott ter Főtitt

Samu válas szóban ado nokká Tóth Szilágyi Ká hangulag.

Ezutá kilepés fo töltése.

A vá József, tag és C s a t

A vá tagok neve Miklós, I

A szünidő akkor éri el valódi célját, ha az itt röviden érintettek megvalósulnak. És az ilyen módon eltöltött szünidő teszi lehetségessé, hogy a midőn elkövetkezik az új tanév, kipihent agyu, erőteljes, egészséges ifjuság üljön az iskola padjaiba.

Az ilyen ifjuság haladhat elő csak a tudományokban. Csak az ilyen ifjuság lesz életrevaló midőn kilép az iskola falai közül.

Magyarországnak pedig életrevaló, edzett testű tanult polgárokra van szükség, csak ilyenek küzdhetik meg a nagy harcokat, melyek feladataink megoldásához vezetnek.

Azért legyenek rajta az oktatók, a szülők hogy a tanulók szünidejüket, szellemi munkájukat el nem hanyagolva, testedző szórakozással töltsék!

A Csokonai kör működése.

Debreczen, június 19.

Tegnap délelőtt tartotta a Csokonai kör évi rendes közgyűlését a város háza nagyteremben Vértesi Arnold elnök vezetésével.

A kör választmánya csaknem teljes számban volt jelen, valamint többen a rendes tagok közül is.

Elnök fél tizenegy órakor megnyitja a gyűlést s felkéri Dr. Bakonyi Samu, főtitkár, az évi jelentés felolvasására.

A terjedelmes, szépen kidolgozott jelentés, melynek tartalmát már szombati számunkban ismertettük, — általános tetszéssel fogadott.

Majd ezután Tóth Béla pénztárnok, terjesztette elő, a pénztári forgalom kimutatását 1892. év január elsejétől december hó 31-ig, valamint az 1892. évi mérleget is bemutatta.

A közgyűlés, ezen számadások felülvizsgálására kiküldött Dalmy Kálmán, Dr. Medve Kálmán és Szabó József főszámvévőből, álló bizottság véleményét, mely szerint a Csokonai körnek ezen 1892. évről vezetett pénztári számadása egészen helyes, — magáévá teszi és pénztárnoknak a felmentvényt megadja.

Ezután következett a közgyűlés leérdekesebb és legfontosabb tárgya: a választások.

Közvetlen a választások előtt Lenegyel Imre azt indítványozta, hogy az elnöknek és alelnöknek, a körnek ugy választmányi, mint rendes tagjai előtt ismert buzgóságáért jegyzőkönyvi köszönetet szavazzassék.

Közgyűlés ezen indítványt lelkesedéssel fogadta el.

A választások tartalmára korelnökül megválasztott id. Csánák József, korjegyző lett: dr. Boldisár Kálmán.

A választások eredményét a következőkben adhatjuk:

Elnökül közfelkiáltással egyhangulag újra megválasztott Vértesi Arnold, ki — mint beszédjében kifejezte, — ezen megválasztást hálás köszönettel fogadja. Bár Debreczenben való maradása bizonytalan időhöz van kötve de azért igéri, hogy mint eddig, ugy ezentul is arra az időtartamra, — lelkiismeretesen fogja feladatát teljesíteni.

Szakosztályi elnökül szintén egyhangulag újra megválasztott Komlóssy Arthur és Geresi Kálmán.

Megköszönve a közgyűlés bizalmát, Komlóssy Arthur röviden vázolja a szépirodalmi szakosztály célját s végül megpendíti a Csokonai kör otthonának létesítését. Beszédét azon reménnyel végzi, hogy hönőhajtott terve minél előbb teljesüljön.

Főtitkárrá egyhangulag Dr. Bakonyi Samu választott meg, ki azért néhány szép szóban adott kifejezést köszönetének. Pénztárnokká Tóth Béla gyógyszerész, ügyész pedig Szilágyi Károly választott meg szintén egyhangulag.

Ezután következett 11 választmányi tag kilépés folytán megüresedett helyeinek betöltése.

A választó bizottság elnöke lett Buday József, tagjai pedig Veszprémy Károly és Csáth Zsigmond.

A választmányból sorrend szerint kilépő tagok nevei a következők: Dr. Balányi Miklós, Domokos Kálmán, Jó István,

Dr. Kenéz Gyula, Kovács János, Márk Endre, Sarvay Lőrincz, Sinka Sándor, Dr. Szánthó Sámuel és Vértesi Gyula. Csiky Lajos pedig sok időt és fáradságot igénylő elfoglaltatását hozva fel okul, bejelentette lemondását.

Vértesi Arnold felkérve Buday Józsefet a szavazás eredményének felolvasására a szavazások tartamára felfüggesztett gyűlést újra megnyitja.

A közgyűlésen szerepelt összesen 29 szavazat, melyből Dr. Balkányi Miklós kapott 27-et Domokos Kálmán, Eötvös K. Lajos, Márk Endre Zöld Mihály 26-ot; Jó István, Sinka Sándor 25-öt; Kovács János, Dr. Szánthó Sámuel 23-at Nyers Lajos 21-et.

Ezek szerint választmányi tagokul az újabb három évre ezek választottak meg.

Bakonyi Samu indítványozza, hogy a 11 megválasztott tagon kívül a két legtöbb szavazatot kapott tag szintén legyen benne a választmányban póttag gyanánt, mint ez az előbbi években is volt.

Az indítvány elfogadtatván, Zoltai Lajos és Dr. Kardos Albert választmányi póttagokul megválasztottak.

Számvizsgálók lettek Dr. Medve Kálmán, Szabó József és Dalmy Kálmán helyett, ki Komlóssy Arthur által kérte a közgyűléstől, hogy választmány helyébe másat sok elfoglaltságára hivatkozva, — Marton Imre kéretett fel harmadik számvizsgálónak.

Következett a jövő évi költségvetés beterjesztése melyet, Dr. Bakonyi Samu főtitkár, olvasott fel.

A közgyűlés a költségvetés irányszatát minden vita nélkül, egyhangulag elfogadta.

A közgyűlés tárgysorozata ezzel kimerítetvén, elnök a gyűlést 12 óra előtt bezárja.

(- Ö.)

Irodalom.

* **Magyar nyelvtár.** A magyar tudományos akadémia nyelvtudományi bizottságának megbízásából Szarvas Gábor által szerkesztett „Magyar Nyelvtár” című havi folyóiratnak megjelent és szerkesztőségünkbe beküldött a VI-ik füzet. Ezen derék válatnak már a XXII ik köteté folyik s azt hisszük: ez legtöbb bizonyítéka annak, hogy a „Magyar Nyelvtár” szerkesztése kitűnő kezekben van. Ezen legutóbbi változatban összeállított 3 ivre terjedő füzet tartalmából különösen kiemeljük a következő cikket: A magyar nyelvbe átvett oláh szavak. Szinyei Józseftől. — A magyar hangrendhez. Csápod Istvántól. — Továbbá igen érdekesek, és nagy tanulmányra vallók a szómagyarazatok, — egyéb nyelvjáratok, szóállások, tájszók gyűjteménye, melyek mind első rangú írók tollából kerültek ki.

* **Domboru térképek** sorozatát indította meg legújabbán a tevékeny Lampel-féle kiadó cég, mely e vállalatával igen fontos szolgálatot tesz iskoláinknak. A földrajz-oktatás egyik legbecesebb segédeszközét, a domboru térképeket eddig jobbra külföldről kellett importálnunk; most valahára lesznek ilyen térképeink magyar szöveggel is, s legalább is ép oly, ha nem még inkább kiállítva, mint a külföldiek. A nagyobb csinnal kiállítva, mint a külföldiek. A nagyobb domboru térképek e sorozatát az osztrák-magyar monarchia térképe nyitja meg. 1:4,700,000 mértékkel, s a magasságoknak a domborulatot kívül különböző színezéssel való feltüntetésével is 20 kr., Megrendelések a kiadó Lampel céghez intézendők (Wodianer F. és Fia) Budapest: Andrassy ut 21. sz. a.

Különlék.

* **Schlauch és a fallácia.** Gyuláról jelentik: Szó volt róla, hogy Schlauchot biborossá kinevezetése alkalmából Békésmegye törvényhatósága üdvözölni fogja. Ettől azonban ellállott és pedig azért, mert a főrendiházban Schlauch a törvényhatóságokat falláciával gyanúsította. Tallian főispán nem képviselte Békésmegyét. — Terényi Lajos, Göndöcs Benedek és Kóvér fő-

szolgabíró Gyula város kath. hitközsége nevében üdvözölték a biborost.

* **József főherceg imádsága.** A bécsi örmeny szerzetesek, a mehtaristák, kiadásában most egy nagy imádságos könyv jelent meg. — Az egész könyvben azonban csak egy imádság van, a Precatio pro universa ecclesia (Imádság az egyetemes egyházért.) Ezt a Precatiót fordították le hozzáértő tudósok a következő ötven nyelvre: görög, örmeny, ir, arab, cziril, orosz, román, szerb, latin, zsidó, német, angol, iber, uj-örmeny, hollandi, skót, francia, cigány, tót, horvát, uj-görög, gael, magyar, olasz, finn, lengyel, albán, török, lapp, kínai, cseh, etiopi, irlandi, kopt, svéd, sziriai, amhari, spanyol, dán, norvég, szanszkrit, gót, flám, perzsa, portugál, litván, szlovén, uj-iberi s volapük idiomákra. — Érdekes, hogy magyarra és cigányra József főherceg fordította le a rövid imádságot, a mely az ő fordításában így hangzik:

„Uram, a ki megáldod azokat, a kik Téged magasztalnak és megszenteled a benned bízottakat, mentd meg a te népedet és áldd meg a te örökségedet. Oltalmazd az egész egyházat és szenteld meg mindazokat, a kik a te házad fényességét szeretettel üdvözölték. Dicsőíts minket a te szent erőddel és ne hagyj el bennünket, midőn benned remélünk! Ajándékozd a te békességedet az egész világnak, a te szentegyházadnak, papoknak, keresztény fejedelmeknek és az ő seregeiknek és az egész népnek; mert minden hathatós kegyelem és minden tökéletes ajándék onnan felülről, a Villágosságnak Atyjától száll alá és Téged illet a dicsőség, hatalom és tisztelet mind örökké. Amen.”

* **Amerikaiak Budapestén.** Az amerikai turisták nagyobb figyelemben kezdik részesíteni Magyarországot; már tavaly is számos amerikai keresztül-kasul bejárta hazánkat s azok leírások, melyeket egyes tengerentuli turisták amerikai lapokban Magyarország természeti szépségeiről közöltek, az otthon levők érdeklődését is felkeltették. — Májig egy itteni szállónak hat utazó csoportot jelentettek be, melyeknek mind-egyike 100—150 tagból fog állni; az egyik csoport csupa fiatal hölgyekből alakult meg.

* **A pécsi sztrájk vége.** Pécsről írják, hogy a bányászok sztrájkja következtében elfoglalt munkások tegnap délelőtt feltételezen szabadlábra helyezték. — A munkások rögtön jelentkeztek is az igazgatóságnál, felvételüket kérték. Ma ők is munkához láttak. A kirendelt katonaság nagyjából visszavált, a többi azonban maig ott maradt. A sztrájk teljesen megszűnt. — Összesen száz munkás fog Pécsről eltávozni, a kik már fel is vették hátralevő követeléseiket.

* **Rövid hírek.** A király fürdőn. A király július hónapot a gasteini fürdőben tölti. Julius végével Ischlbe megy. — Péter-filőr. A pápa jubileuma alkalmából kapott pénzajándékok összegét most állapították meg. A különböző zarándokok 3.460.000 frankot hoztak össze. Egyes személyek és vallási rendek adományai 5.600.000 frankot tesznek. Maga a norfolki herceg magánpénztárából 1.000.000 frankot adott. — A luxemburgi trónörökös esküvője. A luxemburgi trónörökös esküvője Anna braganzi hercegnővel június hó 21-én lesz. — Félzemű Rothschild. Rothschild Alfonz bárónak, vadászaton megsérült szemét ki kellett venni. A műtetet tegnap végezték Párisban sikeresen. — Szétrepedt agyu. Toulonból jelelntik, hogy a Formidable hadihajó fedélzetén egy agyu megrepedt és két embert megölt. — Északarkai expedíció. Nanson Fridhjev dr. június 20 án indul el az északarkai utazásra. A hajó szerdán délelőtt indul ki Krisztániából. — Gyilkos anya. Aradon Márton Julcsa szobaleány ujszülött gyermekét egy félreeső helyre dobta és megszöktet. A lelketlen anyát a rendőrség már letartóztatta. — Vízbe fullt diákok. Selmeczbányán tegnap este Szlancsik és Fábry liczeumi tanulók fürdészközben a bányauzemek számára fentartott ugynevezett rossgrundi tóba fulltak. A Szlancsik holttestét a víz felvetette, de Fábry végképen elmerült. — Egy bécsi népszínész halála. Bécsben tegnap meghalt Schrammel János az ismert népszínész, aki társulatával több ízben megfordult Budapestén is.

Vizsgák a zenedében.

Debreczen, jun. 19.

Mint már egyik mult heti számunkban jelezte, — a debreczeni zenedében szombaton délután 4 órakor kezdődtek meg az évről évre tartott vizsgák. Talán nem is kell mondanunk, hogy az érdekes vizsgálatok mind a három ízben nagy számu érdeklődő közönséget vonzottak a Batthány utcai zenede helyiségébe.

A vizsgáló bizottság s a zenede több választmányi tagján kívül különösen hölgyek és lányok jelentek meg tulnyomó részben.

A vizsgálatokon ott láttuk Dr. Wolafkát Nándor vál. püspök-plébánost is, ki legnagyobb meglepéssel nyilatkozott a növendékek szép haladásáról.

Szombaton délután a zongorából volt vizsgálat. Különösen dicsérettel kell kiemelni Erdőssy Matildot, ki már nyilvános szereplései alkalmával többször bebizonyította, hogy rutinirt, előkelő zongora játékos.

Igen jó zongorázóknak bizonyultak még: Schaitl Emma, Kemény Klára, Elek Margit, Darvassy Ella, Harsányi Emma, kik mindnyájan helyes irányban való képeztetésüknek nem kevés bizonyítékát adták.

A növendékek közül első sorban kell említenünk Szilágyi Sándort, kiben az ügyes és jó játékosok minden kellékét fel lehet fedezni. Kellő szorgalom és gyakorlat mellett még művészi niveau-ra is emelkedhetik. — Jóna Kálmán, Fischer Sándor, Telegdi Imre szintén szép jelet adtak haladásuknak.

Általában véve el lehet mondani, hogy a zongora vizsgák eredményével, úgy a tanár ur, Hitesy Lajos, mint a vizsgát tett növendékek meg lehetnek elégedve.

Tegnap, vasárnap délelőtt 11 órakor vette kezdetét az ének vizsga, melyen a Zivuskáné urhölgy tanítványai mutatták be előmenetelüket.

Mint már a próba éneklés alkalmával és a hangversenyen, úgy most is Luchs Edith az, a ki a többiek közül legjobban kitűnik.

Hangja, mely pedig még koránt sincsen megállapodva, igen kellemes csengésű és a mi fő: nagy terjedelmű. Ha még hozzá vesszük azt, hogy a tegnapi énekéhez kitűnően volt intonálva, akkor bárki is elképzelheti magának azt a frenetikus tapsot, melylyel csak a legnagyobb sikernek szoktak adózni.

Helyes iskolázatásra valló hangot tudtak még felmutatni különösen: Schaitl Emma, ki a „Szeretlek Roxelaneom“ kezdetű dalt megfelelő ügyességgel adta elő; továbbá Kemény Klára, szép de nem nagy terjedelmű soprán hangjával; Spitz Karolina, kinek különösen előadása érdemel dicséretet.

Vizsgáztak még az énekből: Zivuska Irén (magyar népdalokat énekelt kedvesen, nagy sikerrel.) Harsányi Emma, Raics Erzsike, Montay Piroška, Sáská Margit, Eismann Irma, Luchs Olga.

Mint működvelő, felkérésre énekelt Bernhardt Anna s érzéssel előadott magyar dalaiért zajos tapsokat aratott.

A szép sikerhez gratulálhatunk Zivuskáné urhölgynek.

Végül tegnap délután a hegedűre került a sor. hol Friedmann József, hegedű tanárnak, újra alkalma nyílt hiveket szerezni tanítási modorának.

Növendékein pedig meglátszott, hogy nemcsak ügyességgel, a mit bárki is megszerezhet, — hanem egyenesen hivatottsággal is kezelik a hegedűt.

Már a nyilvános hangverseny alkalmával is meggyőződhetett a közönség arról, hogy a növendékek Friedmann József vezetése alatt nemcsak a középkerület útján maradnak, hanem azon jóval felül fognak emelkedni.

Különösb dicsérettel kell kitüntetnünk Puky Lászlót, Csath Bélát a kis Csomafáy Sándort és Schwart Józsefet.

A jövő évi zenedei vizsgát már az új csapó-utcai házban fogjuk végig hallgatni, mely rohamosan készül.

Mi nem kívánhatunk és nem is várhatunk mást, mint azt, hogy jövőre is hasonló fényes eredményű vizsgákat halljunk a debreczeni zenede új épületében.

A galamb.

— Irta Piczula. —

Bármennyire igyekszem kivenni a fejből, nem tudom. Megjelen újra meg újra s mosolyog felém olyan gunnyal, a mely más emberrel szemben talán érthető volna, de tudva azt, hogy én csupa jószándékból vétettem ellene bosszantó ez a viselkedése.

Fenn sétáltam egy este. Czelntalanul, szórakozás végett. A lémpavilág körül hosszú árnyékok vetődnek eléem, majd ismét elmaradtak. — Csendes, szolid népség járt kelt a sétatéren. A fordulónál megálltam s az órára akartam pillantani, mikor fekete ruhás lányka siklott el mellettem.

Az arcába nem láthattam, de alakja, mozgása csinos fiatal lánykát árult el. A fal tövében biczegve, botjával nagyokat koppantva az aszfalton egy sánta ur sietett utána. Csak ur léje tekintetem s biztos voltam benne, hogy a fekete ruhás érdekl. Csoszogott a lábával majd erőltetve köhécselt, mire a leány vissza-vissza nézett.

Nem vagyok ugyan kíváncsi, legalább nem tulságosan, de kezdett a dolog érdekelni. Alig léptem néhányat a leán már visszatért. A sánta ur elébe ugrott, feléje sugott de a lányka csak jött szó nélkül felém. Jól láthattam az arcát. Fekete kendője alatt szép szőke haja fedte homlokát s üde mosolygó szemével félve nézegetett felém. Önkénytelenül utána fordultam e pillanattól kezdve minduntalan nyakukban voltam. Háromszor-négyszer is elébük kerültem s úgy sejtettem, hogy a leány szabadulni szeretne a sánta urtól.

A szegény, ártatlan galamb jutott észembe, melyet kóválygó ölyv kerülget.

Jó ideig tartott a hajsz. A sánta ur izadt és bosszankodva, fáradtan törülgette homlokát, a leányka csak sétált tovább, mintha miről sem tudna semmit, én pedig élveztem a kis rögtönzött kaland mámorát.

A helyzet azonban gyorsan változott. Nagy társaság közeledett felénk, hangos beszélgetések közt s a mint észrevették a sánta urat, magukkal vitték.

A galamb a mint ezt észrevette, megállott s hosszasan tekintett a zajos társaság után. Majd úgy látszott, minha gondolkoznék s kis vártatva gyors léptekkel letért egy mellék utcába.

Alig érhettem utól úgy sietett. Felajánlottam kíséretemet. Fagyosan, majdnem goromba hangon utasított vissza.

Hasztalan kértem, egészen feleslegesnek tartott.

— De hát miért!? kérdeztem végre.

— Eh! hagyjon el! Elég ha eddig utamban volt!

Áttért a tulsó oldalra s a másik perczben már csak lépteinek gyors kopogását hallottam.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

DEBRECZENI HIRLAT

pártoktól és kormánytól egyaránt független politikai napilapra.

A Debreczeni Hirlap előfizetési ára:

- Egész évre 10 frt.
- Fél évre 5 frt.
- Negyed évre 2 frt 50 kr.

Előfizetheti helyben a kiadóhivatalban Kutas Imre könyvnyomdájában, valamint Telegdi K. Lajos kereskedésében, vidéken pedig postahivatalok útján.

NAPI HIREK.

Határidő naptár.

Nagy sétatangverseny vasárnap és ünnepnapokon d. u. 5-9 óráig a Margit-fürdőben.
 Múzeum a kollegiumban a közönség számára nyitva van vasárnaponként 10-től 12-ig délelőtt.
 Anyakönyvtár a kollegiumban a közönségnek nyitva pénteken 11-től 12-ig.
 Nyilvános olvasóterem a kollegiumban, Hétfőn, Szerdán és Szombaton d. u. 3-6-ig nyitva.

A kir. itéltő tábla hivatalos órái d. e. 9-12-ig, d. u. 2-5 óráig. — Az itéltő, kiadó hivatal és az irattár nyitva d. e. 9-11, d. u. 8-4 óra közt; vasárnap és ünnepnap d. e. 10-11 óra közt.

Junius 13-tól a főiskolában vizsgálatok; 13-tól 17-ig a főgymnáziumban, 19-től a theológiában, 20-tól a jog és államtudományi karban, 26-tól a képezdében.

Junius 20 Katonai utóállítás

Junius 23-27-ig az állami főreáliskola vizsgája.

Junius 25. Lódijazás a Nagyerdőn.

Junius 25. Az iparoskör jubileuma.

Junius 20-24. Érettségi vizsgálatok a főiskolában.

Junius 25. Az iparos-kör jubileuma.

Augusztus 7-15. Országos vásár.

Október 2-10. Országos vásár.

— Teljes tauácsülés. Ma délelőtt tíz órakor gróf Dégenfeld József főispán elnöklelte alatt teljes tanácsülés volt a városházán. A tanácsülésen felette fontos ügyek a közgyűlés tárgysorozatába kerülő tételek megvitatása foglalkoztatta hosszabb időn át a tanácsstagjait. A közgyűlés tárgysorozatába vették a vágóhíd szabályait is, melyet Vertessy István főjegyző, Szabó József fészámvevő és Boczkó Sámuel rendőrfőkapitány dolgoztak ki s melyet a jog és pénzügyi bizottság egész terjedelemben szóló elfogadásra ajánlott. Ezenkívül számos érdekesebb ügyet véleményezett a városi tanács.

— A selyemtenyésztés ismertetése. A selyemtenyésztési kormánybiztos, a selyemtenyésztés népszerű ismertetéséről több füzetkét küldött Debreczen város tanácsának, azzal a kérelemmel hogy azokat a különböző egyházak lelkesi hivatalának s a tanítók között ismertetés céljából ossza ki. A tanács a kormánybiztos e felhívásának már közelebb eleget tesz, de tenni, lendíteni fog valamint a selyemtermelés és a selyemtenyésztés terén is, mely különben sok szegény családnak képezhetné hasznos mellékkeresetét.

— József főherczeg Debreczenben. Tegnap reggel a nagy-károlyi utból visszatérőben József főherczeg ismét városunkban töltött el egy órát. Reggel pont 8 órakor érkezett a pályaudvarba, hol a fogadásánál gróf Dégenfeld József főispán, Simonffy Imre kir. tan. polgármester, Rásó Gyula alispán, Vertessy István főjegyző jelentek meg. A közönség nem tudta, hogy a főherczeg megérkezik s így csak nagyon csekély számmal jelent meg az indóházban. — A megérkezés után a főherczeg rövid reggelit költött el az állomási épületben s azután az itt tartózkodás alatt kedélyesen társalgott az elébe kiment urakkal, míg 8 óra 40 perczkor a gyors vonattal el nem utazott.

— A hortobágyi állatvásár. A hortobágyi csárda előtt, a hol a hatalmas elzárt terület már készen áll, holnap, e hó 20-án tartják meg az első állatvásárt. A kereskedelemügyi miniszter ugyanis megengedte, hogy évenként egyszer a Hortobágyon állatvásár tartassék. Az első ilyen állatvásár holnap lesz ugyan, de az iránt felette nagy érdeklődés mutatkozik, sőt érdekelt körökben kétségtelennek tartják, hogy ez a hortobágyi s minden más hortobágyi vásár országos lesz. A vásárra már ma megkezdtek a felhajtást s a gazdaközönség is nagy számban rándul át a vásárra. Ma délután Király Gyula a gazdasági tanácsnok helyettese szintén kiment a Hortobágyra, hogy az előkészületekről meggyőződjék.

— Hazai ipar és középiskolánk. Hazafias és minden tekintetben meglepédest keltő rendeletet bocsájtott ki Csáky Albin gróf, vallás és közoktatásügyi miniszter. Elrendelte ugyanis, hogy a hazai középiskolák ezentúl összes szükségleteiket a hazai ipar termékeiből fődözzék. De még ennél is tovább ment. A kereskedelemügyi miniszterrel egyetértőleg meghagyta az ipari felügyelőknak, hogy a beszerzési forrásokat a számlák stb. alapján a legszigorubbán ellenőrizék. A főigazgatókat pedig utasította, hogy a vezetésük alatti iskolák beszerzett tárgyaitól és szükségleteiről minden polgári év végével tartoznak jelentést és kimutatást betérjeszteni a miniszteriumhoz.

— Egy szobor. Az ungári szoborbizottság gyűjtő-ívet küldött Debreczen városához s adatakozásra hívja fel Debreczen város lelkes közönségét, mely min szokott lenni. A gróf kir. tanácsos polgár a tanács a debreczeniekkel, hogy a halhatatlan költő érdemli, hogy min reczeniek száma, a nagy költőjének város maga is, a méltó összeggel g ményét.

zönségét, mely min szokott lenni. A gróf kir. tanácsos polgár a tanács a debreczeniekkel, hogy a halhatatlan költő érdemli, hogy min reczeniek száma, a nagy költőjének város maga is, a méltó összeggel g ményét.

— Beke Miklós. Mint őt a jobbja fordult minden szellemi Mint értesülünk, ama az egyház keül helyette N leti takaré- és tagja pedig az Pált választotta

— A zsidó izraelita hitközség lysiségében közgyűlésében Armin elnöklelte képvisellete által azon elnöki terv ne a szent-anna és melyhez az e tározat érteimél telket is megvásárlás „mikve“ (rituális képviselőtestület az opposziczió z Dr. Bakonyi Freund Jeno Jakab s több kik mindannyia beszétek, — a váltak, hogy az lét a nélkül, h jutott volna, — társainknak ez nem szivesen tartózkodhatunk társától, hogy sen, ha a közv alkalmat szolg ért saját mag társadalmi mű a törvény kih

— A főreczeni állami délután 5 óra sán tarto ta Balugyá nári-kar veze jelenlétében. szép tornaver után fél 4 óra dóre, a hol Sándor igazg üdvözölő besz désére mega a dalárda é zül különö előadása na kezdetét a t bevezetésül mutatták b s végül a szertornázás ugrás, lóug emelés; m végeztével zást mutatt Végül az i tokon meg tatták be, zött a főre ségéről. A szozat zár tornázók n er Ágos Bayer és mint l VII. és B utóbbi ig kézen-jár Kreutz emtr, B Gábor, a a korlato Zsurk

zónságot, mely minden törekvésnek támogatója szokott lenni. A gyűjtővet Simonffy Imre kir. tanácsos polgármester hivatalában bocsátja a tanács a debreczeni közönség rendelkezésére. A halhatatlan költő D a y k a Gábor emléke megérdemli, hogy minél nagyobb legyen ama debreczeniek száma, kik hozzá járulnak a nemzet nagy költőjének emelendő szobor költségeihez, a város maga is, a közalapból Debreczen nevéhez méltó összeggel gyarapítja majd a gyűjtés eredményét.

— **Beke Mihály** árvaszéki elnök egészségi állapota, mint örömmel értesülünk, pár nap óta jobbra fordult, azonban orvosa tanácsára minden szellemi munkától tartózkodnia kell. — Mint értesülünk, az ev. ref. egyház presbyteriuma az egyház gazdasági bizottságának elnökéül helyette Nagy Ferenczet, az iparegyesületi takaré- és hitelintézet igazgatóját, rendes taggá pedig az utóbbi helyett Somogyi Pált választotta meg.

— **A zsidó templom építése.** A helybeli izraelita hitközség tegnap délután hivatalos helyiségében közgyűlést tartott Reichman Armin elnöke alatt, melynek tárgyát a község képviselői által állítólag egyhanguan elfogadott azon elnöki tervezet képezte, hogy a templom ne a szent-anna utczai telken, melyen most áll és melyhez az elnök egy korábbi közgyűlési határozat értelmében a szomszédos Miskolczy-féle telket is megvásárolta, — hanem a kisujtcai „mikve“ (rituális fürdő) telken építtessék fel. A képviselőtestület határozatának felolvasása után az opposzió zajos tiltakozása hangzott föl és Dr. Bakonyi Samu, Turai Farkas, dr. Freund Jenő, dr. Fejér Ferenc, Katz Jakab s több hitközségi tag hozzászólása után, kik mindannyian az elnöki előterjesztés ellen beszéltek, — a kedélyek annyira izgatottakká váltak, hogy az elnök kénytelen volt a közgyűlést a nélkül, hogy akármely pozitív eredményre jutott volna, — felosztatni. — Izraelita polgártársainknak ezen tulajdonkép belső ügyeiben nem szívesen mondunk ugyan véleményt, nem tartózkodhatunk azonban annak a kinyilatkoztatásától, hogy nem cselekednek a hitközség helyesen, ha a közvéleménynek és a társadalomnak alkalmat szolgáltatna arra, hogy elítéljék, a miért saját maga keresi fel a gótt, melyből a társadalmi műveltség, a vallási türelmesség és a törvény kihozta.

— **A főreáliskola tornaversenye.** A debreczeni állami főreáliskola ifjúsága folyó hó 17-én délután 5 órakor a nagyerdő egyik szép tisztásán tartotta meg évi rendes torna-versenyét. Balugyánszky Béla torna-tanár és a tanári-kar vezetése alatt, óriási számú érdeklődők jelenlétében. A minden tekintetben érdekes és szép tornaverseny lefolyása a következő: Délután fél 4 órakor volt a kivonulás a Nagyerdőre, a hol egy kevés pihenés után Fazekas Sándor igazgató a közönséghez intézett rövid üdvözlő beszéd után a jelt a verseny megkezdésére megadta. Az üdvözlő beszéd befejeztével a dalárda énekelt néhány darabot, melyek közül különösen a „Viharban“ című dal precíz előadása nagy tetszést aratott. — Ezután vette kezdetét a tulajdonképeni verseny, a melynek bevezetésül a különböző szabad gyakorlatokat mutatták be, majd a katonai rendgyakorlatokat s végül a különböző mű járásokat. Ezt követte szertornázás nyújtón, magas ugrás, korlát távugrás, lóugrás, távol magas ugrás és a súlyemelés; majd ismét a dalárda énekelt s ennek végeztével a különböző játékokat és karbirkózást mutatta be az ügyes tanuló ifjúság. — Végül az idő rövidsége miatt a szertornázásokon megtartott versenynek csak egy részét mutatták be, a mely azonban mindenkit meggyőzőt a főreáliskolai ifjúság testi erejéről és ügyességéről. Az ünnepélyt a dalárda által elénekelt szöveg zárta be 9 órakor. — Mint legügyesebb tornászok kitünték a nyújtón: Laszgalitornászok: Ágost III., Rosenbergek Béla III., Bayer Ferenc V., Polacsek Sándor VII., és mint legügyesebb tornászok: Geiger V. VII. és Bikfalvi J. V. osztályú tanulók; ez utóbbi igen ügyesen mutatta be a nyújtón a kézen-járást megfordulással. A magas ugrásban Kreutzer A. VIII. oszt. tanuló, a ki 156 cmtrt, Bakó N. a ki 149 cmtrt, és Kapros Gábor, a ki 149 centimétert ugrott, tüntek ki; a korlát: Kreutzer A., Geiger V. és Zsurka Szilárd aratták a diadalt. Az utolsó

mutatvány a szépen sikerült különböző pyramis alakítás volt.

— **Az iparos kör jubileuma.** Mindazok, a kik az iparos kör által f. hó 25-én tartandó jubiliára meghívót ez ideig nem kaptak de arra igényt tartanak, szíveskedjenek e tekintetben Serly Ede egyleti elnök, vagy SzédlákJózsef egyleti pénztárnok urhoz fordul a hol a jegyek is megválthatók. A mint látszik nagy az érdeklődés ezen jubiliás iránt, a mit különösen a jegyek kelendőségéből is következtetni lehet.

— **Országos baromfi kiállítás Debreczenben.** Az országos baromfitenyésztő egyesület elnöke: Parthay Géza tegnap városunkban időzött, a ki a helybeli baromfitenyésztő egyesületnek az országos egyesülethez való beolvadása ügyében tett lépéseket. Ebből az alkalomból megbeszélés sőt határozat tárgyává is tették hogy a folyó év augusztus havában városunkban országos baromfi kiállítást rendeznek.

— **Párbajügyek.** A törvényszéki rovatba való ugyan, de mert a helybeli kir. törvényszék, mely előtt azok a bizonyos párbajügyek letárgyalandók lettek volna, csak passiv határozatot hozott, amennyiben a meg nem jelent egyik vádlott fog szenvedni a rá kirótt pénzbírság terhe alatt, — e rovatban közöljük, hogy ma tartotta volna meg a kir. törvényszék a Lánicz-Hornyák Viktor és Benedek János, továbbá Lánicz-Hornyák Viktor és t. Bónis Sándor között végbement párbajügyekben a végtárgyalást. A felek megjelentek, a tanuk pontos időben beállítottak, Csak Lánicz-Hornyák Viktor hiányzott, kit a törvényszék 50 frt bírsággal sújtott és elővezetés terhe mellett újabb határidőre megidézte. — Ezzel kapcsolatosan megemlítjük, hogy a törvényszék ma hirdette ki dr. Kardos Samu és Mandel Márton előtt a debreczeni kir. ítélőtábla ítéletét, mely dr. Kardos Samu pártviadal vétségéért 14 nap, Mandel Márton pedig hat heti államfogházra ítélte. — Dr. Kardos megnyugodott az ítéletben, azonban dr. Simonffy Béla kir. ügyész mindkét fél terhére főlbezzett.

— **Az ispotályi ev. ref. óvodában** a vizsgálat f. hó 23-án délelőtt 9 órakor veszi kezdetét, melyre a szülők és érdeklődők ez uton is meghívatalnak.

— **A baromfitenyésztő egyesület** tegnapi hirdetett közgyűlése a tagoknak csekély számban való megjelenése miatt elmaradt. Újabb közgyűlést július hó 9 ére hirdettek, a mikor az alapszabályok értelmében, tekintet nélkül a megjelent tagok számára, határozatképes lesz a közgyűlés.

— **A helybeli lövészársulatnak** tegnap délután az új lövőházban tartott lövészetén Baum M. a legtöbb körlovással 2 drb egykoronást nyert.

— **Kaba halad.** A szomszédos Kaba község ismét egy lépést tett előre. Most már a kabai postahivatalnak egyenes távirati összeköttetése lesz Debreczennel — s másrésztől a község a bihar tordai járással távbeszélőúttal lesz összeköttetve. A vonal építését már megkezdették. Sajnálatos dolog, hogy tetétlen a hálózatból kimarad.

— **Kerületi baromfi vásár Debreczenben.** A gondos gazdasszonyok fogadják legnagyobb örömmel azt a hírt, hogy Debreczenben — baromfi vásár lesz. Szó van ugyanis róla, sőt a szükséges intézkedéseket illetékes körökben már meg is tették, hogy Debreczenben minden hónapban egyszer országos baromfi; vagy kerületi baromfi vásár legyen. — Így aztán — amint kivihető lesz — vagy az egész országból, vagy Debreczen környékéről gyűlneek össze elárúsítók, kik a baromfiakat vásárra vinnék. Felesleges volna számítani, ugyanis mindenki nagyon jól tudja, — hogy ebből még egyrészt magára a városra és kereskedelmére, másrésztől a piaci fogyasztókra hármalana jókora haszon. Jelenleg úgy is bajos, sőt a vásárra rándulók természetesen hasznót hajtának a debreczeni kereskedőknek, iparosoknak, mert különösen a kisebb helyről érkezők másnemű szükségleteiket szintén itt szereznék be. A sok tekintetben fontos baromfi vásár kezdeményezőtől tehát életre való eszme volt a mozgalmat megindítani.

— **A tűzoltóság új szerelvénye.** A debreczeni önkéntes tűzoltóság parancsnoksága addig is míg a betérjesztett memorandum elintézését nyer, sürgősen, soron kívül kért a várostól vásárolni és tölteni. A városi tanács s a közgyűlés ezt a kérelmet teljesítette s a tűzoltóság ma már megkapta az új szerelvényeket is.

— **Tűz a nagy-károlyi állomáson.** Mint tudósítónk bennünket Nagy-Károlyból értesít az ott tartózkodó két tehervonat kéményéből kipattanó szikrától a raktár, a melyben éppen akkor sok áru volt elhelyezve, meggyulladt, azonban az állomási személyzetnek hosszas és ügyes munka után sikerült a tüzet lokalizálni. A tűz által okozott kár mindez ideig megállapítható nem volt.

— **A megnyugtató tornatanárok.** A következő sorok közlésére kértek fel bennünket: Értesitem a középiskolai tornatanár urakat, hogy az általam ez évi július hó 2-án Budapestre összehívott országos tornatanári gyűlést azért nem tartjuk meg, mivel Csáki Albin gróf vallás és közoktatásügyi miniszter ur, időközben az ez évi február 20-án tartott orsz. gyűlésben kijelentette, hogy „ügyünk és állásunk rövid idő múlva rendezve leend.“ Így megszűnt a szükségessége a kérelmezés céljából egybehívandó tanácskozásnak. Győr, 1893. évi június hó 15-én Magvassy Mihály középisk. tornatanár.

— **Kossuthoz akar menni.** Somogyi Ferenc h.-szoboszlói polgártársunk a napokban azzal a kéréssel állított be Budapesten a város országgyűlési képviselőjéhez, Polónyi Gézához, hogy 4000 forintra volna szüksége, mert okvetleó el kell mennie Kossuth Lajoshoz Turinba, a kinek megakarja magyarázni, hogy mimódon volna Magyarország legcélszerűbben nagygyűlési holdoggá tehető. A képviselő természetesen nagyot nezett s látva Somogyi bátyánk külsejéről, hogy nemzetközi diplomatai küldöttségre kevésbé alkalmas egyén — lebeszélni igyekezett holdogabb időkre halasztotta.

— **A megkerült szökevények.** A napokban megirtuk, hogy a helyben állomásozó közös hadseregbeli ezred egy szolgálattevő őrmestere Strobach János az ugyanazon század számvető őrmesterének Meixnernek a nevével, valamint annak 200 frtjával megugrott. A katonai parancsnokság akkor nyomban elrendelte a nyomozást, azonban eredménytelenül. — Most a szerelmes szökevények önként jelentkeztek: az egyik persze a hadkiegészítő parancsnokságnál; a másik pedig a férjénél. — A nyomozott szökevények a városból nem is távoztak el, hanem a péterfia-utcza végén levő London féle kis vendéglőben húzódtak meg ahol éppen azért mivel az a városban van nem is keresték őket. Az őrmester urat persze azonnal mint szökevényt letartóztatták. — Sokkal jobban ment a dolga a kis őrmesternének, mert a bűnbánóan hazatérő asszonykának a még ezután is szerető férj megbocsátott s ma már újra méri a jóféle bort az asszonyka — a férje nap utcai kocsmájában.

— **A Kanál gróf névjegye.** Kovács Béla asztalos 34 éves, szorgalmas, becsületes ember akinek nem volna boldogabb ember, ha az a kis baja nem volna. Kiöltözött vasárnapi ruhájába, kipödrött bajusszal, félrekapott kalappal távoztott. Uti költségre a hatóságtól kapott pénzt. Nagybányáig váltott jegyet, de már Püspök-Ladányon kiszált, s a félcsizmaszárára kréival felírta: Kanál gróf pápai követ. Lerántotta a lábáról s beküldte az áll. főnöknek, a ki azonnal megértette, hogy ilyen névjegy el csakis örült tiszteleghet. Kinyitotta az ajtót, mire félcsizmában besántikált az örült. Az állomási főnök mély hajlongások között fogadta.

„Parancsol.“
„Adjon kérem egy „extraczug“ ot Nagybányára akarok utazni.“
Az állomási főnök megígérte, hogy kívánságát örömmel teljesíti, de engedelmet kér arra hogy kíséretet adhasson melléje, adott mellé egy rendőrt, a ki a legközelebbi vonattal bevitte — Nagyváradra. A vonaton és az állomáson nagy lármát csapott, azt mondta rutul rászédtek, „extraczug“ ot rendelt s mindentéle rongynépet utaztatnak vele. A rendőreknél, minthogy méltóságos Kanál gróf urnak nevezik, lecsillapodott. — Felutaztatják az országos tebodyába.

— Nem találja a szívet. Csak úgy szépen csendben, nehogy a közönséges emberek is meghallják, suttognak a városházán pompás kis jelenetről, mely a nagytanácsteremben történt volna meg. Adóvégrehajtó előtt nyílt meg a nagyterem ajtaja, a kinek az esküdt kellett le tennie. Mielőtt az esküformát a főjegyző felolvasná, a polgármester figyelmezteti az esküdni kész adóvégrehajtót, hogy tegye a kezét a szívére. — Az adóvégrehajtó az ünnepélyes aktus alkalmával keletkezett zavarában, elkezdett jobbra-balra kapkodni, keresni, míg végre így válaszolt: „Bocsánat, nem tudom hogy esik, nem találom.” A polgármester erre a zavarba esett adóvégrehajtót figyelmeztette, hogy a szívének a baloldalán kell lennie. Szomorú dolog az — ugyé — ha az adóvégrehajtó nem tudja, hogy hol van a szíve.

— Pályázat igazgatói állásra. A debreczeni ref. egyház a felső leányiskolai igazgatói állásra pályázatot hirdet. Az állással 1000 forint készpénzfizetés és teljes ellátás van egybekötve. Folyamodni ez évi július 15-éig lehet. A folyamodványok Kiss Alberthez, mint az igazgatótanács elnökéhez küldendők.

— Zsebtolvajlás. Ma délelőtt egy főtéri üzletben egy vidéki urinó bevásárlást tett. Az alatt azonban a míg ő egyes árukat vásárolgatott a nagy tolongásban valaki zsebt felmetszette, s belőle tárczáját, annak 30 frnyi tartalmával ellopta. A tettest nem sikerült megcsipni, azonban a rendőrség folytatja a nyomozást.

— Az ipariskolai ösztöndíjösszeg gyarapításához kegyes adományokkal járultak: Irányi Béla ur 2 —, a sertésvágó társaság 4 — a timár társaság 4 — összesen 11 forinttal Fogadják a kegyes adományozók az ipartanodai bizottság és a jutalmazandók nevében halás köszönetem kifejezését. Dóczy Gedeon ipar isk. igazgató.

— Vásárcsok figyelmébe. A városi tanács két értesítést kapott. Az egyiket Egerből, a másikat Csegeőről. Az előbbi értesítésben Debreczen város közönségét arra hívja fel Eger sz. kir. város tanácsa, hogy ott havonként egyszer, mindég hónap első hétfőjén baromfi vásár lesz. Egyetlen hónap képez kivételt ez márczius. A másik értesítést Csege előjárósága küldötte meg s ebben arra kéri a tanácsot értesítse a város közönségét, hogy az oltani országos vásár e hó 26-án lesz. A városi tanács mindkét megkeresést további intézkedésre áttette a rendőrfőkapitánysághoz.

— Halálozás. Ma reggel vesszük a hirt, hogy Bártfai Szabó József nyugalm. cs. és kir. huszárezredes Tállyán életének 58 éves korában elhunyt. Rokonai a halálesetről a következő gyászjelentést adta ki: Özv. bártfai Szabó Józsefné, kászonipérfalvi Balási Erzsébet, bártfai Szabó Gyula és neje fulókércsi Molnár Ida és gyermekeik József, Irén, férje gyulafalvi Bulyovszky Gusztáv és Ilona gyermekükkel, Béla, özv. bártfai Szabó Gáborné, kászonipérfalvi Balási Ilona kászonipérfalvi Balási József és neje vidinyi Irinyi Szeréna, kászonipérfalvi Balázs Borlala a többi rokonok nevében is fájdalomtól megtört szívvel jelentik a felejtethetlen jó férj, tesvér, nagybátya és sógor Máltóságos Bártfai Szabó József cs. és kir. nyugalmazott huszár ezredes urnak, élete 58-ik boldog házassága 17-ik évében, 1893. évi június hó 15-ik napján délután 3 órakor történt gyászos elhunytát. A megboldogult hült tetemei f. hó 17-én délután tetetett az ev. ref. hitvallás szerint a tállyai családi sírboltban örök nyugalomra. Tállya 1893. június 15. Áldás és béke lengjen porai felett.

— Csendélet a nagyerdőn. Budai József és Molnár János kőmíves legények tegnap délután jól felöntötték a garatra, s minden áron vért akartak látni és hogy ezt meg is lássák belekötötték a nagyerdőn sétálgató Lukács György napszomsba, a kire minden igaz ok nélkül rátámadva nagy bunkós botjukkal isten igazában elagyabugyálták. Az odasiető rendőrnök sikerült a két garázdalkodó legényt lefűlni, s felkísérte őket a városházára. Az első kerületi kapitányság az orvosi látlet alapján könnyű testi sértés czimén bünteti meg a garázdalkodó legényeket.

— Műkedvelői előadás. A tegnap esti műkedvelői előadásra igen szép közönség gyűlt össze a „Margit“ fürdő disztermében. Magáról az előadásról csak az elismerés hangján szólhat-

tunk, mert valóban meglepő volt az, a mit ezen műkedvelők közül többen produkáltak. — Igy mindjárt dicsérettel kell megemlékeznünk Adámek Irma kisasszonyról, ki Esztiike szerepét kedvesen és ügyesen játszotta végig. Legnagyobb feltűnést a hangja keltette, mely nemcsak a műkedvelők színpadán, de másutt is megállan helyét. Másod sorban feltűnően dicséret illeti Tóth József urat, ki a Hólyagos csárda korcsmárosából egész genre alakot teremtett. Egy magyar paraszt embert állított elének a maga egyszerűségével és eredetiségével. Botz György (Gelecséri) és Szikszai Aladár (Peti) urak szintén nem egyszer arattak tapsot. Élénk derűtséget keltett a Boltos Iczig szerepében Kovács Lajos, különösen kitűnő maskijával. Bogár Imre betyár szerepét Papp Gyula játszotta elég szép sikerrel. A koldusok és különösen a cigányok szintén jól állották meg helyüket. — Az egész előadásért és annak rendezéséért Nagy József színészt illeti az elismerést. — Mert amit a szereplők produkáltak, az első sorban mind az ő érdeme volt!

— Szerelem hivatalból. Történt vala pedig hogy a városban elszaporodának az olyan női lények, akik minden hivatalos engedély-okmány nélkül üzik a szerelemipart. Megtudta ezt a rendőrség, mert elvégre néha a rendőrség is megtud valamit s néhány nyalka rendőrlégényt cizvilbe bujtatott, hivatalos szerelmeskedésre küldte ki őket. A szálás legények becsületére legyen mondva, 2 nap alatt annyi ó nagyságát szedték össze, hogy szinte kicsiny nekik a rendőri szoba. A dolgot bevezetvén kibujták a cizvil ruhából s elfoglalták helyüket az utcasarkon.

— Az ezüst forintosok. A debreczeni kir. pénzügyigazgatóság a következőket teszi közzé: A nagyméltóságú m. kir. pénzügyminiszterium folyó évi május 15-én 31146. szám alatt kelt rendelete folytán közhírré tétetik, hogy a korona érték megállapításáról szóló 1892. évi XVII. t. cz. 10. §-a szerint az ausztriai értékű ezüst egy forintosok ezentul is s előre láthatóan még hosszabb ideig korlátlan fizetési eszközt képeznek, hogy ennél fogva minden fizetésnél kifogás nélkül elfogadjandók. M. kir. pénzügyigazgatóság Debreczen, 1893. május hó 31-én. Szunyogh s. k.

— A rom. kath. templomban tegnap, a 11 órai mise után egy értékes arany karpercz találtatott, melyet igazolt tulajdonosa a szent-Anna-utcai plebániái hivatalban Makucz Ernő s. lelkész urnál átvehet.

— Elveszett e hó 16-án Pénteken délelben a nagyerdei parkban vagy a helyivasut vonatán egy oillóval együtt papírba csomagolt fehérvirágu kékkarton részben kész női réhaderék. A megtaláló keretik Pfia 814. sz. a lakó károsult-hoz juttatni, hol esetleg jutalomban is részesül.

Törvénykezés.

Debreczen jun. 9.

Honnan kerül ki a becsületsértés.

Varga József és Takáts János jóféle finánczok voltak, a kik hamar megéreztek a tiltott dohány szagát.

Hogy, hogynem észrevették a kősiszögben jártukban, keltükben, hogy Nagy Ferenczné asszony egy kosárba csempészett dohányt csempészett el.

Hát szóval rajtacsípték.

Nagy Ferenczné zsszony rémültében szét-szórta a dohányt, de hát hiába, már késő volt minden.

Erre Varga volt fővigyázó keményen ráparancsolt, hogy szedje össze, mert különben baj lesz.

Minthogy aztán a felszólított nem szedte össze, hát baj lett. Tettleg bántalmazni kezdte az asszonyt.

Takáts János, ki a nők iránt mindig igen nagy előzékenységet tanusított teljes világ életében, pártjára kelt a bántalmazottnak.

Néhány kemény szóval illette társát, a miért a gyöngye nő iránt ilyen hallatlan brutálitást tanusított.

Ugy látszik, erre Varga ur belátta tévedését, mert azzal akarta elűzni a dolgot, hogy tagadni kezdte a bántalmazást.

A felhevült udvariasság e hallatlan vakmerősége e szavakat adta a Takáts ajkaira: hunczuztagazember!

Ebből támadt a becsületsértés. Varga József huzta mégis a rövidkebet.

A kir. törvényszék hivatalos hatalommal való visszaélés büntetéseért 20 fit pénzbüntetésre ítélte, míg ellenben Takáts Jánost a becsületsértés vádjá alól felmentette.

Ablakon át.

Igen egy h.-bőszörményi nagvreményű ifju az ablakon átmászva, behatolt SajóSándor gépfűtő lakására és onnan 30—35 frt értékű ruháját eltulajdonította.

Ugy látszik, azonban, hogy maga is megbánta tettét, mert töredelmes vallomást tett, mindent hiven elmondott, sőt még a ruhákat is visszaszolgáltatta.

Hiába! a törvényszék 1 évi börtönre és 3 év hivatalvesztésre ítélte.

Az ítélet llen appellált.

Vigyázatlanság.

Bum András, vértési lakos többedmagával kaszált. Pihenés közben Gáspár Antal tréfából megfogta a Bum András kaszája végét és incselkedve elakarta tőle venni.

Bum András uram azonban komolyan vette a dolgot s visszarántotta tőle, miközben oly szerencsétlenül fordultak meg, hogy a kasza hegye a Gáspár nyakán hátulról bement.

Olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy pár nap múlva meghalt.

A mai végtárgyalás alkalmával semmi olyan körülmény nem merült fel, a mely vádlott terhére róna fel a Gáspár halálát.

Ily körülmények közt a kir. törvényszék vádlottat felmentette.

Legujabb.

— A „Debr. Hirlap“ ered. táviratai. —

Justh Gyula beszámolója.

Szolnok, június 19. (Saj. tud. távirata.) Erköd. a. 10 óra 10 perczkor. Justh Gyula, a függetlenségi és 48-as párt elnöke, vasárnap mondta el Szolnokon beszámoló beszédét.

A szolnoki függetlenségi választók lovas bandériummal vonultak ki a vasuti állomáshoz, ahová d. e. 11 óra 4 perczkor robogott be a vonat. Justh Gyula kíséretében volt Polónyi Géza s közel husz képviselő, kiket a kiszálláskor zajosan megéljenzett a perronon összegyűlt nagy közönség. Justh Gyulát s a vele érkezett képviselőket a szolnoki függetlenségi párt elnöke üdvözölte, melyre Justh Gyula, a szives fogadtatásért köszönetének adva kifejezést választott.

Ezután a képviselők kocsikra ültek s a Rákóczy zenéje mellett vonultak be a városba. Elöl a bandérium ment minden lovas nemzeti színű báliszallagot s a kalapja mellett árvalányhajat viselt.

A fellobogozott utcán haladt a menet — Justh ot és Polónyit gyakran megéljenzették. A beszámoló óriási közönség előtt tartotta meg Justh Gyula a ki előadta nézetét is a pártkebelében történt szakadásról. A nagy érdeklődéssel várt nyilatkozatot zajosan megéljenzették.

Délután Fábik Lajos vendéglőjében nagy bankett volt s a képviselők ma utaztak el Szolnokról.

A szolnoki beszámoló.

Budapest, jun. 19. (Erk. 12 óra 50 p.)

Szolnokon tegnap tartotta Justh Gyula képviselő beszámoló beszédét, kijelentvén, hogy a szakadást a függetlenségi és 48-as pártban nem elvi eltérés okozta. A kilépettek között sincs meg az egység minden kérdésben, — ugymond a szónok — azért igyekezzünk összetartani, mert csak együtt küzdhetünk eredményesen a reakció ellen.

Beszéltek még Polónyi Géza, Meszleny Lajos, Pázmándy Dénes.

Ugron megtérése és a nemzeti párt.

Budapest, jun. 19. (Erk. 12 óra 50 p.)

Szolnokon Justh Gyula beszámolóját követő banketten Polónyi Géza közölte Ugron Gábornak és pártjának belépési szándékát az anyapártba; azután a nemzeti pártot élteti, mire Márkus József, — a jászjakkó-halmakerület nemzeti párti képviselője válaszolt, reményét fejezvé ki a fölött, hogy az események kényszeríteni fogják a nemzeti pártot, hogy közeledjék a függetlenségi párthoz.

A lakomáról üdvözlő táviratot indítottak el Kossuth Lajoshoz, melyben kéri, hogy ne hallgasson a most nála tisztelgő Eötvös Károly és Károlyi Gábor gróf császárvaira.

Budapest, jun. 19. magyar delegáció ügyi költésge. Többek hozzájárulása előadó zárszavai utasokat. Pulszky megszavazták Boszlebbi ülés ma délel.

Erkel Budapest, jun. 19. kel Ferenczet tegnapval, roppant közpál, ház csarnoka előtt és Mihálovi színművészeti akadé el a halottat.

Dele Budapest, jun. 19. tegnap d. u. adta a Ott voltak a deleg Lajos gróf, b. Tóth főzámászeki nagy, Hohenlohe C.

Budapest, jun. 19. risből érkezett ju köztársasági elnök állott be.

Budapest, jun. 19. Mont-Pellier-ben kolerában.

Szo Budapest, jun. 19. nap délután a v szocialdemokrat Sándor a polgári tási jogról be Szabó József litvén a tokodi vergyári és pécs sítasát kívánja. valamint azt az szerencsétlenség ditsanak a tulaj hangulag elfogad

A delegáció.

Budapest, június 19. (Érk. 1 óra 20 p.) A magyar delegáció tegnap tartotta meg a hadgyi költségvetés részletes tárgyalását. Többek hozzászólása után Hegedűs Sándor előadó zárszavai után elfogadták a zárszámadásokat. Pulszky Ágost előadó megokolására megszavazták Boszniának a kért hitelt. Legközelebbi ülés ma délelőtt, délután pedig zárt ülés.

Erkel Ferencz temetése

Budapest, június 19. (Érk. 1 óra 40 p.) Erkel Ferenczet tegnap délután temették nagy pompával, roppant közönség kíséretében. A m. kir. operaház csarnoka előtt gróf Zichy Géza intendáns és Mihálovics Ödön, a m. kir. zene- és színművészeti akadémia igazgatója bucsuztatták el a halottat.

Delegációnális ebéd.

Budapest, június 19. (Érk. 2 ó.) Ó Felsége tegnap d. u. adta a második delegációnális ebédet. Ott voltak a delegátusokon kívül Wekerle, Tisza Lajos gróf, h. Bauer és Kállay miniszterek, Tóth főszámszéki elnök, Sterneck báró tenger-nagy, Hohenlohe főudvarmester.

Carnot állapota.

Budapest, június 19. (Érk. 2 órakor). Párisból érkezett tudósítások szerint Sadi-Carnot köztársasági elnök állapotában lényeges javulás állott be.

A kolera.

Budapest, június 19. (Érk. 2 óra 20 p.) Mont-Pellier-ben tegnap három ember halt meg kolerában.

Szocialista népgyűlés.

Budapest, június 19. (Érk. 2 ó. 30 p.) Tegnap délután a városligetben 5-6 ezer munkás szocialdemokrata népgyűlést tartott. Rády Sándor a polgári házasságról és általános választási jogról beszélt, követelvé mindkettőt. Szabó József a kormány ellen beszél, főleg a tokodi bányaszerencsétlenséget, a fegyvergyári és pécsi sztrájkokat. A nők egyenjogúsítását kívánja. — Mindezeket az indítványokat, valamint azt az indítványt, hogy a pécsi bányaszerencsétlenség ügyében bűnvádi keresetet indítsanak a tulajdonosok ellen, a népgyűlés egyhangúlag elfogadja.

— A magyar kir. meteorológiai intézet időjelzése június 19-én:

(Távirati tudósítás. Érk. 3 óra 10 p.)

á = változó felhőzet, g = enyhe, h = helyenként csapadék.

312.

1893. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni királyi j. bíróságnak, 5382.1893. P. számú végzése folytán közhirrre tétetik, miszerint Haas Mór részére Kepes Mór debreczeni lakostól 135 frt — kr. tőke hátralék, ennek 1891. évi november hó 27 ik napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 42 forint 40 kr. perkölttség erejéig 1892. évi június hó 7-én bíróságra le- és felülfoglalt és 621 forintra becsült 2 drb ló, 1 drb csikó, szekerek, gépek és egyebekből álló ingóságok, 1893. évi július hó 3-án, délután 3 órakor kezdetét veendő és a Szepesen id. Vértessy János-féle tanyán megtartandó nyilvános birói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alól is, el fognak adatni. Debreczen, 1893. évi június hó 18.

Sugár Gyula,
birói kiküldött.

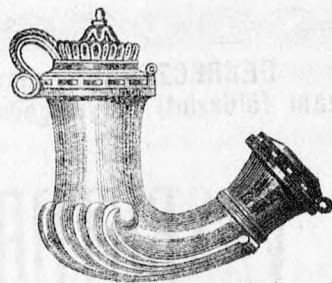
**Nagy raktár
Turista ingekből**

darabja 1rt 1.30, 2.25.

NYÁRI PAPANOKBOL,
Mosóruha - szövetekből,
Fürdő-köpeny, uszóruhákból
és több nyári czikkekből
Kardos Lászlónál

Kossuth-utca.

Adler Fülöp és fia
tajték áruinak egyedül gyári
raktára

Szent-Királyi Tivadar
műipar áru üzletében,
városház épületében.

MEGHIVÁS.**A „Debreczeni Faáru-Szövetkezet“**

f. évi július hó 2-ik napján, azaz vasárnap délelőtt 10 órakor
az iparos-kör piac-utcai helyiségében

KÖZGYŰLÉST

tart, melyre a szövetkezet tagjait tisztelettel meghívjuk.

Targy: megalakulás az alapszabályok értelmében.

Kelt Debreczen, 1893. június hó 16-án.

A szervező bizottság nevében:

Rössler Richárd,
biz. elnök.

Dr. Orbán József,
biz. jegyző.

Egyidejűleg a szövetkezet iránt érdeklődők értesítenek, hogy üzletrész-jegyzések a közgyűlésig a Debreczeni első takarékpénztárnál, a Közgazdasági banknál, az Iparegyesületi takaré- és hitelintézetnél, az Alföldi takarékpénztárnál, valamint az ivtartóknál elfogadtatnak.

Rickl József Zelmós

DEBRECZEN,

ajánl

szőlő-permetezéshez

„AZURIN”

jegecekben és feloldva üvegekben.

Valódi

PORTLAND CEMENTET
eredeti hordókban és kimérve.
Friss töltésű bel- és külföldi
ásványvizeket. Lenkenze olaj-
ban tört mindenféle festéke-
ket. — Különös figyelmébe

ajánlom

„Toll üzletemet”

bevásárlásnál legnagyobb áruk
fizettetnek. — Kiházasításokhoz
szolgálhatok új fosztott tollal
és új pehelyvel, bármily meny-
nyiséggel, a legjutányosabb
árak mellett.

A Telefon

hálózatba való belépés megkönnyítése
széljából rövidebb időre is lehet előfizetni.

A díjak lejobb szállítására is tervbe véte-
tett s többen közösen egy állomásra is elő-
fizethetnek.

Bővebb felvilágosítás nyerhető a telefon
vállalat központi irodájában Kossuth (czeg-
léd) utca 31. sz.

DEBRECZENBEN, piacz- és nagyhatvan-utca szegletén levő saját
házam földszinti helyiségeiben berendezett

NAGY

VASBÜTOR-RAKTÁRAMBAN

Kaphatók:

GYERMEK-bölcsők, ágyak, kocsik. Egész
szobatszerelések.

KERTI-székek, asztalok
és lóczák, villagóriák vasáll-
ványból, vízhatlan vászontető-
és oldalakkal.

FÜRDŐ-kádak minden alakban.

JÉGSZEKRÉNYEK és üveghűtők.

HORGANY-tényezett szoba- és konyhatel-
szerelések.

PERONOSPORA fecskendők az elismert leg-
jobb rendszerben.

PORCELLÁN-kályhák és kandallók, eredeti

BUDWEISSI gyártmány, — a continensen
első minőségben.

A szegedi műtrágyagyár
részvénytársaság képviselője.

Határozott legolcsóbb árak.

Képes árlap ingyen és bérmentve.

TÓTH GYULA

vasnagykereskedő,
DEBRECZENBEN.

Dr. Popp J. G.

Bécsi cs. és kir. osztr. magy. és görög kir. udv. fogorvos.

Anatherin szájvizének

különös hatása.

Elismerte Jarel Gyula gyakorló orvos tudor által.
Rendeltetik a bécsi cs. kir. orvosi egyetemen
OPOLTZER orvos-tudor, egyetemi főigazgató és csász.
kir. udvari tanácsos, valamint Klotzinsky Brantz,
Heller stb. orvosok által.

Ezen szájvíz általában a fogak tisztántartására
szolgál és felolvasztja vegyszeti tulajdonságainál
fogva a nyálkát a fogakon és azok között.
Különösen ajánlható annak használata ebéd után,
minthogy a fogak közt hátra-áradott húsreszecskek
elrothadásuk folytán a fogak anyagreszeit veszélyez-
tetik és kellemetlen szájbűzt okoznak.

Még azon esetekben is, hol már fogképzés lé-
tezik, igen nagy előnnyel használható, mert meg-
keményedését akadályozza. Ha a fogak csak leg-
csekélyebb része le van törve, úgy az egész fog
rothadásba megy át és a többi egészséges fogakat
is elrontja.

A fogaknak természetes színp színeket visszaadja,
miután minden idegen részecskét vegyszertelleg fel-
emészti és eltávolít.

Igen hasznosnak bizonyul mesterséges fogak tiszt-
ántartásánál. Megőrzi azok eredeti színét és fé-
nyét, meggátolja a fogképződést és eltávolít min-
den kellemetlen bűzt.

Megszüntet nemcsak a fájdalmakat, melyek üres
és romlott fogaktól erednek, hanem a baj elhara-
pódását is gátolja.

Jónak bizonyult továbbá az Anatherin-szájvíz a
fogíny rothadásánál; mint biztos enyhítőszer fáj-
dalmaknál, melyek üres fogaktól és kőszvénybajok-
tól erednek.

Ezen szájvíz minden fogtájdalmat könnyen bizto-
san és minden utóbaj előidézése nélkül rövidebb
idő alatt enyhít.

Különösen nagyra becsülendő az Anatherin-száj-
víz a lehelet tisztántartásánál, valamint a már lé-
tező bűzös lehelet eltávolításánál, mihez a gyakori
szájmosás elégséges.

Nem ajánlható eléggé elgyengült fogínynél. Ha
az Anatherin szájvíz csak négy hétig használtatik,
a rendelet szerint, a beteg fogíny sápadtsága elmu-
lik és az ismét rózsaszínűvé válik.

Ép oly hasznosnak bizonyult ezen szájvíz inga-
dozó fogaknál, mely bajban görvélészek szoktak
szünni, valamint akkor, ha előhaladt kor folytán
a fogíny fogyni kezd.

Biztos szer továbbá az Anatherin-szájvíz könnyen
vérvíz fogínynél. Ennek oka foggyökerek gyengesé-
ge. Ily esetben kemény fogkefe szükséges, mert ez
a fogínyt eleveníti, miáltal az új tevékenységre ké-
pesse tetetik.

1 nagy palack 1 frt 40, 1 közép 1 frt,
1 kicsi 50 kr.

Növényi fogpora rövid használat után a foga-
kat vakító fehéreké teszi anélkül, hogy ártalmára
volna. Ára dobozonként 68 kr.

Anatherin fogpasztája névszelenzében 70
kr. Jónak bizonyult fogtisztító szer.

Illatos fogpasztája Rövid használat után vakító
fehér fogak (természetes és műfogak) ápolására és
a fogfájás megszüntetésére, darabja 35 kr.

Fogólama igen gyakorlati és a legbiztosabb
szer a lyukas fogaknak ónoimozására. Ára dobozon-
ként 1 frt.

Dr. Popp orvosi növényiszappan

Kitűnő pipere szer a sömör, kúteg, a májfolt és
az eplő ellen, a tiszta úde arcbőr előmozdítása és
fentartására, az atka, pörsevés, tisztátlan arcbőr,
kelések ellen.

A t. cz. közönség felkérte világosan Popp csász. kir.
udvari fogorvos-féle készítményeket kérni, s csak az olya-
kat fogadni el, melyek saját védjegyemmel vannak ellátva.

Kapható DEBRECZENBEN: Dr. Rotschnek V.
Emil, Murakózy K., Mihalovits I., Tamássy K. Örvényi O.
Balázs L., Tóth Béla, Szilágyi F. M. gyógyszerészeknél.
Csanak J. Szent-királyi Tivadar, Weisz S. Schwarz B. Ge-
réby F. kereskedésében. — Hadház: Parkas gyógyszer-
H. Bőszörmény: Ray L. gyógyszer. — Szoboszló: Szaba-
dos I. gyógyszer. — Diószeg: Vadaj gy. — Szatmár: Dr.
Lengyel M. gy. — Bossin S. Literati A. gy. — N. Kálló:
Urszinyi K. gy. — Tisza-Lók: Rab P. gy. — Munkács:
Tráler gy. — Szinyér-Váralja: Gerber E. gy. — Nánás:
Kovács Gy. — Karczag: Báthory gy. — Derecske: Be-
litzany gy. — B. Ujfalu: Tamássy G. gy. — Nagyvárad:
Nyíri G. Rácek F. Ember I. gy. Janky Antal, Huzella A.
uraknál. — Nagykároly: Jelinek, Füleky O. gy. — Nyi-
regyháza: Szopka A. Lederer O. gy. — N. Bánya: Hanzu-
lovits gy. — Somlyó: Ruzska Ignác és Társa. — Tokaj:
Reiner D. gy. — B. Ujváros: Taaffer K. — Madaras:
Jung K. gy. — Csáth: Székely A. gyógyszer. — S. A.
Ujhely: Reichard testvérek és Deutsch Janos. Ruday A.
gyógyszerészeknél, valamint minden nagyobb illatszertár-
ban, gyógytárban, drogoistánál és finomabb üzletben és
Bécsben a készítőnél. Bogner gasse Nr. 2.

Kérjük határozottan Dr. POPP gyártmányait és ne
fogadjunk másokat.

DE

Előfizetési árak: 2 frt

Megjelenés: 2 frt

A szociális

Csodálatos
nosztikálják a
a választás er-
zónyos előre,
demokraták n-
teket.

Vajjon ne
császár és Ca-
javaslat számá-
a kockázatta
csakis úgy ért-
zatot, ha elhis-
mány félhivat-
nak, hogy az
felel meg a
menesztetni fe-
ez, melyből a
való kibontak-
tatlenség.

Annyi bi-
vaslat kilátás-
czára annak,
féle módosítá-
azt használta
Huene-féle in-
landó ujoncz-
helyett 53,000
72,000 főt nyi-
akarja fixiroz-
letet pedig 6
kában kíván.

Világos,
zömének ily

A DEBREC

Édes Sá-
vajjon megvá-
Kíváncsiság-
tem: nem ó-

De hát
egyéniségét,
zolt, tétova-
hát ép olyan
lgazán,
utolsó bucsu-
itt van nálu-
álltunk a na-
hoz voltam
dom többi t-
az ajtó előtt
már három-
szórakozotts

En tür-
szólalok:

— De
— Go-
jobbra, sem
megindul,
ösmerem ó-
de miután
beugrom a